

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เรื่อง การเลือกตั้งผู้แทนเกษตรกรตามพระราชบัญญัติกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร
พ.ศ. ๒๕๕๒ ภายใต้บังคับแห่งพระราชบัญญัติกฏอัยการศึก พระพุทธศักราช ๒๕๕๗

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ กษ ๐๒๐๘/๔๑๐ ลงวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๕๘ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า กระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีหน้าที่กำกับดูแลกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรในฐานะที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๕๒ เพื่อให้การดำเนินงานของกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรเป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ จึงขอหารือเกี่ยวกับการจัดการเลือกตั้งผู้แทนเกษตรกรในคณะกรรมการกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร ในขณะที่มีการประกาศใช้กฏอัยการศึกทั่วราชอาณาจักรว่าจะสามารถดำเนินการจัดการเลือกตั้งได้หรือไม่

พระราชบัญญัติกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรฯ กำหนดให้มีคณะกรรมการกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรทำหน้าที่ในการกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาหนี้สินเกษตรกรและการฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร การบริหารกิจการของกองทุน และให้ความเห็นชอบในการกำหนดภาวะผูกพันของกองทุน และคณะกรรมการบริหารกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร ทำหน้าที่อนุมัติแผนฟื้นฟูและพัฒนาขององค์กรเกษตรกรที่ขอรับการสนับสนุน อนุมัติโครงการที่มีวงเงินเกินกว่าห้าแสนบาท และคณะกรรมการจัดการหนี้ของเกษตรกรทำหน้าที่ดำเนินการตามแผนแก้ไขปัญหาหนี้ของเกษตรกรตามที่คณะกรรมการให้ความเห็นชอบ กำหนดหลักเกณฑ์การจัดการหนี้ของเกษตรกร เป็นต้น

ปัจจุบันการบริหารงานกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรมีปัญหาไม่สามารถดำเนินงานตามกฎหมายต่อไปได้ เนื่องจากกรรมการผู้แทนเกษตรกรและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร รวมทั้งคณะกรรมการบริหารกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร และคณะกรรมการจัดการหนี้ของเกษตรกร ตามพระราชบัญญัติกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรฯ ประกอบด้วยกรรมการซึ่งเป็นผู้แทนเกษตรกรในคณะกรรมการกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรได้หมดวาระลงแล้วตั้งแต่วันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๕๗ จึงทำให้ไม่มีคณะกรรมการทั้งสามชุดปฏิบัติหน้าที่บริหารงานกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรตามภารกิจที่กฎหมายกำหนดได้ จึงจำเป็นต้องจัดให้มีการเลือกตั้งผู้แทนเกษตรกรจากสมาชิกองค์กรเกษตรกรจากสี่ภูมิภาคตามกฎกระทรวงกำหนดการแบ่งภูมิภาคและการเลือกตั้งผู้แทนเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๕๔ โดยดำเนินการทุกจังหวัดทั่วประเทศเพื่อแต่งตั้งเป็นกรรมการในคณะกรรมการกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรต่อไป

ส่งพร้อมหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๙๐๗/๑๔๐ ลงวันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

เนื่องจากการบริหารราชการแผ่นดินในสถานการณ์ปัจจุบัน คณะรักษาความสงบแห่งชาติได้ประกาศกฎอัยการศึกใช้บังคับทั่วราชอาณาจักร ดังนั้น ในการจัดให้มีการเลือกตั้งผู้แทนเกษตรกรเพื่อทำหน้าที่คณะกรรมการกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๒ และมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรฯ นั้น มีประเด็นปัญหาว่า จะขัดกับ “ข้อห้าม” ในกรณีที่มีประกาศกฎอัยการศึก หรือไม่ อย่างไร

ในการนี้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ตรวจสอบ “ข้อห้าม” และ “ผลทางกฎหมาย” แล้ว เห็นว่าเจ้าหน้าที่ฝ่ายทหารมีอำนาจที่จะห้ามในกรณีที่มีประกาศกฎอัยการศึกได้ ดังนี้

ก. ห้ามประชาชนมั่วสุม มีประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๗/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๗ ห้ามมั่วสุมทางการเมือง เห็นว่า โดยปกติก็จะมี การหาเสียงเพื่อให้สมาชิกองค์กรเกษตรกรกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรลงคะแนนเลือกผู้สมัคร จึงคล้ายคลึงกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แต่เป็นการหาเสียงเฉพาะกับเกษตรกรสมาชิกด้วยกัน ตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร ซึ่งเห็นว่าไม่น่าจะเกี่ยวข้องกับเรื่องการเมือง

ข. ห้ามออก จำหน่าย จ่ายหรือแจกสิ่งหนังสือ สิ่งพิมพ์ หนังสือพิมพ์ ภาพ บท หรือคำประพันธ์ มีประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๘/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๗ เห็นว่า ห้ามเฉพาะข้อมูลที่สื่อให้เกิดความสับสน ยั่วยุ ปลุกปั่นให้เกิดความขัดแย้ง หรือสร้างความแตกแยก ข้อมูลความลับของทางราชการ และเรื่องอื่น ๆ กรณีเห็นว่าไม่น่าจะขัด

ส่วนข้อห้ามอื่น ๆ เช่น ห้ามโฆษณา แสดงมหรสพ รับหรือส่งซึ่งวิทยุ การใช้ทางสาธารณะ ห้ามมีหรือใช้เครื่องมือสื่อสารหรืออาวุธ เครื่องอุปกรณ์ของอาวุธและเคมีภัณฑ์ ห้ามบุคคลออกนอกเคหสถานภายในระยะเวลาที่กำหนด ห้ามบุคคลออกนอก เข้าไปหรืออาศัยอยู่ในเขตท้องที่ใดภายในกำหนดเวลาที่ได้ประกาศกำหนด ห้ามบุคคลกระทำการมีซึ่งกิจการหรือสิ่งอื่นใดได้ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมได้กำหนด กรณีนี้ไม่น่าเกี่ยวข้องเพราะยังไม่มีข้อห้ามของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เห็นว่า การจัดการเลือกตั้งผู้แทนเกษตรกรในระหว่างที่มีการประกาศใช้กฎอัยการศึกนั้นสามารถดำเนินการได้ แต่เนื่องจากในช่วงที่คณะรักษาความสงบแห่งชาติเข้ามาควบคุมอำนาจและบริหารประเทศนั้น มีนโยบายห้ามการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นต่าง ๆ ประกอบกับการเลือกตั้งผู้แทนเกษตรกรมีความกังวลเกี่ยวกับเรื่องการแทรกแซงจากทางฝ่ายการเมือง ดังนั้น เพื่อให้มีความชัดเจนว่าสามารถจัดการเลือกตั้งได้โดยไม่ขัดกับประกาศกฎอัยการศึก จึงขอความเห็นจากคณะกรรมการกฤษฎีกาในเรื่องนี้เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมายต่อไป

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จึงขอหารือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาว่า หากสำนักงานกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรจะดำเนินการจัดการเลือกตั้งผู้แทนเกษตรกรในคณะกรรมการกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรในช่วงเวลานี้ ซึ่งมีการประกาศใช้กฎอัยการศึกทั่วราชอาณาจักร จะสามารถดำเนินการจัดการเลือกตั้งได้หรือไม่ อย่างไร

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) ได้พิจารณาข้อหารือของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยมีผู้แทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (สำนักงานปลัดกระทรวงและสำนักงานกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร) และผู้แทนฝ่ายกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม คณะรักษาความสงบแห่งชาติ เป็นผู้ชี้แจง

ข้อเท็จจริงแล้ว เห็นว่า ตามมาตรา ๑๒^๑ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๕๒ กำหนดให้คณะกรรมการกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรประกอบด้วยกรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรี ซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นประธานกรรมการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นรองประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปลัดกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงพาณิชย์ ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจำนวนสิบเอ็ดคน และกรรมการผู้แทนเกษตรกรจำนวนยี่สิบคนเป็นกรรมการ และให้เลขาธิการสำนักงานกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรเป็นกรรมการและเลขานุการ โดยกรณีกรรมการผู้แทนเกษตรกรจะเป็นผู้ได้รับเลือกตั้งจากสมาชิกองค์กรเกษตรกรในสี่ภูมิภาคและแต่งตั้งโดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ตามมาตรา ๑๓^๒ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรฯ ดังนั้น เมื่อกรรมการผู้แทนเกษตรกรหมดวาระลง จำเป็นที่จะต้องจัดให้มีการเลือกตั้งกรรมการผู้แทนเกษตรกรแทนเพื่อให้ครบองค์ประกอบและปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรตามที่กฎหมายกำหนด^๓ โดยการจัดเลือกตั้งเพื่อให้ได้มาซึ่งผู้แทนเกษตรกรมีขั้นตอน หลักเกณฑ์ และวิธีการตามที่กำหนดในกฎกระทรวง กำหนดการแบ่งภูมิภาคและการเลือกตั้งผู้แทนเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๕๔

ในการแต่งตั้งกรรมการผู้แทนเกษตรกรในคณะกรรมการกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จะต้องพิจารณาแต่งตั้งเกษตรกรซึ่งได้รับเลือกตั้งจากสมาชิกองค์กรเกษตรกรในสี่ภูมิภาคตามสัดส่วนที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๓^๔ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรฯ โดยคณะกรรมการกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรมีอำนาจหน้าที่เสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับนโยบายการแก้ไขปัญหาหนี้สินเกษตรกรและการฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร ซึ่งเป็นการทำหน้าที่ของผู้แทนเกษตรกรเพื่อประโยชน์ของเกษตรกรที่เป็นสมาชิกองค์กรเกษตรกรให้ได้รับการเยียวยาหรือแก้ไขปัญหาหนี้สินต่าง ๆ หรือกระทำการ

^๑มาตรา ๑๒ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร” ประกอบด้วย นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรี ซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นประธานกรรมการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นรองประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปลัดกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงพาณิชย์ ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจำนวนสิบเอ็ดคน และผู้แทนเกษตรกรจำนวนยี่สิบคนเป็นกรรมการ

ให้เลขาธิการเป็นกรรมการและเลขานุการ

ฯลฯ

ฯลฯ

^๒มาตรา ๑๓ การแต่งตั้งผู้แทนเกษตรกรตามมาตรา ๑๒ ให้รัฐมนตรีแต่งตั้งเกษตรกร ซึ่งได้รับเลือกตั้งจากสมาชิกองค์กรเกษตรกรในสี่ภูมิภาค อย่างน้อยภูมิภาคละสองคน ส่วนที่เหลือให้เป็นไปตามสัดส่วนของสมาชิกเกษตรกรในแต่ละภูมิภาค

การแบ่งภูมิภาคและการเลือกตั้งให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

^๓บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การแต่งตั้งคณะอนุกรรมการกำกับติดตามมติคณะกรรมการกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร ส่งพร้อมหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ นร ๐๙๐๓/๖๙ ลงวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๕๔ ถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี (เรื่องเสร็จที่ ๑๓๔/๒๕๕๔)

^๔โปรดดูเชิงอรรถที่ ๒, ข้างต้น

ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๕^๕ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว จึงเป็นไปตามอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายกำหนดไว้ในฐานะที่เป็นผู้แทนของสมาชิกองค์กรเกษตรกร การปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการผู้แทนเกษตรกรซึ่งเป็นกรรมการตามที่กฎหมายกำหนดจึงแตกต่างจากกรณีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกสภาท้องถิ่น และผู้บริหารท้องถิ่น ที่ประชาชนจะต้องเลือกผู้แทนของตนเองเข้าไปปฏิบัติหน้าที่ในการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินในระดับประเทศหรือท้องถิ่นเพื่อทำหน้าที่ในการปกป้องผลประโยชน์และดูแลทุกข์สุขของประชาชน ซึ่งในขณะนี้ได้มีประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ กำหนดให้งดเว้นการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกสภาท้องถิ่น และผู้บริหารท้องถิ่น เนื่องจากในสถานการณ์ปัจจุบันยังไม่อาจจัดการเลือกตั้งได้โดยเรียบร้อย

เมื่อมีการประกาศใช้บังคับกฎอัยการศึกทั่วราชอาณาจักรตามประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๒/๒๕๕๗ เรื่อง การประกาศใช้กฎอัยการศึกทั่วราชอาณาจักร ลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗ เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยภายในประเทศ การกระทำการใดในช่วงระยะเวลาดังกล่าวจะต้องไม่ขัดกับบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องตามที่กำหนดไว้ในกฎอัยการศึก

มาตรา ๑๕ คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับนโยบายการแก้ไขปัญหาหนี้สินเกษตรกรและการฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร

(๒) พิจารณาเสนอแนะต่อรัฐมนตรีในการออกกฎกระทรวง ระเบียบ และประกาศเพื่อดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้

(๓) กำหนดนโยบายและออกระเบียบ ข้อบังคับ และประกาศ ในการบริหารกิจการของกองทุน

(๔) ออกระเบียบเกี่ยวกับการรับเงิน การจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน และการจัดหาผลประโยชน์ของกองทุน

(๕) ออกระเบียบเกี่ยวกับการรับขึ้นทะเบียนและการเพิกถอนทะเบียนองค์กรเกษตรกร

(๖) ออกระเบียบเกี่ยวกับการพิจารณาแผนและโครงการฟื้นฟูและพัฒนาขององค์กรเกษตรกร การติดตามและประเมินผลการดำเนินการตามแผนและโครงการ

(๗) ออกระเบียบเกี่ยวกับการจ่ายเงินของกองทุนตามแผนและโครงการฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร และการใช้คืนเงินให้แก่กองทุน

(๘) พิจารณารายรับและรายจ่ายของกองทุน และรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีของสำนักงานในส่วนที่เกี่ยวกับการฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร

(๙) กำกับ ให้คำปรึกษา และแนะนำแก่คณะกรรมการบริหารและสำนักงานในการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้

(๑๐) ให้ความเห็นชอบในการกำหนดการผูกพันของกองทุน

(๑๑) กำหนดมาตรการ ส่งเสริม สนับสนุน องค์กรเกษตรกร

(๑๒) แต่งตั้ง ถอดถอน คณะกรรมการบริหารและคณะอนุกรรมการ

(๑๓) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่พระราชบัญญัตินี้ หรือกฎหมายอื่นบัญญัติให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ หรือตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย

ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ คณะกรรมการอาจมอบหมายให้คณะกรรมการบริหารหรือเลขาธิการเป็นผู้ปฏิบัติหรือเตรียมข้อเสนอมายังคณะกรรมการเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไปได้

ตามมาตรา ๘^๖ ประกอบกับมาตรา ๑๑^๗ แห่งพระราชบัญญัติกฎอัยการศึก พระพุทธศักราช ๒๕๕๗ ที่กำหนดให้อำนาจเจ้าหน้าที่ฝ่ายทหารในการห้ามดำเนินการใด ๆ เช่น ห้ามมั่วสุมประชุมกัน ห้ามออก จำหน่าย จ่ายหรือแจก ซึ่งหนังสือ สิ่งพิมพ์ หนังสือพิมพ์ ภาพ บท หรือคำประพันธ์ ฯลฯ ซึ่งในกรณีของการชุมนุมทางการเมืองได้มีการออกประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๗/๒๕๕๗ เรื่อง ห้ามชุมนุมทางการเมือง ลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗ โดยมีสาระสำคัญเป็นการห้ามมิให้มั่วสุมหรือชุมนุมทางการเมือง ณ ที่ใด ๆ จำนวนตั้งแต่ห้าคนขึ้นไป ตั้งแต่วันที่ ๒๒ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗ และประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๔๙/๒๕๕๗ เรื่อง ความผิดสำหรับการสนับสนุนการชุมนุมทางการเมือง ลงวันที่ ๓๐ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗ ที่เกี่ยวเนื่องกับประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๗/๒๕๕๗ฯ ซึ่งกำหนดให้บุคคลผู้ช่วยเหลือ หรือให้ความสะดวกแก่ผู้กระทำความผิดที่ห้ามชุมนุมทางการเมือง อาจถูกดำเนินคดีตามกฎหมายในฐานะผู้สนับสนุนผู้กระทำความผิดด้วย

กรณีการเลือกตั้งผู้แทนเกษตรกรในคณะกรรมการกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร ที่อาจมีการดำเนินการขัดกับประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๗/๒๕๕๗ฯ นั้น เมื่อพิจารณา การห้ามการชุมนุมตามประกาศดังกล่าว ย่อมหมายความว่าห้ามการชุมนุมที่จะก่อให้เกิดผลในทาง การเมือง แต่กรณีการเลือกตั้งกรรมการผู้แทนเกษตรกรเป็นการดำเนินการให้ได้มาซึ่งกรรมการผู้แทน เกษตรกรเพื่อให้ครบองค์ประกอบคณะกรรมการตามบทบัญญัติของกฎหมาย การเข้าร่วมการเลือกตั้ง ของเกษตรกรสมาชิกไม่มีลักษณะเป็นการมั่วสุมหรือทำให้เกิดผลในทางการเมืองแต่อย่างใด การเลือกตั้งผู้แทนเกษตรกรจึงสามารถดำเนินการได้โดยไม่ขัดกับประกาศคณะรักษาความสงบ

มาตรา ๘ เมื่อประกาศใช้กฎอัยการศึกในตำบลใด, เมืองใด, มณฑลใด, เจ้าหน้าที่ฝ่ายทหาร มีอำนาจ เต็มที่จะตรวจค้น, ที่จะเกณฑ์, ที่จะห้าม, ที่จะยึด, ที่จะเข้าอาศัย, ที่จะทำลายหรือเปลี่ยนแปลงสถานที่, และที่จะขับไล่

มาตรา ๑๑ การห้ามนั้น ให้มีอำนาจที่จะห้ามได้ดังนี้

- (๑) ที่จะห้ามมั่วสุมประชุมกัน
- (๒) ที่จะห้ามออก จำหน่าย จ่ายหรือแจก ซึ่งหนังสือ สิ่งพิมพ์ หนังสือพิมพ์ ภาพ บท หรือคำประพันธ์
- (๓) ที่จะห้ามโฆษณา แสดงมหรสพ รับหรือส่งซึ่งวิทยุ วิทยุกระจายเสียง หรือวิทยุโทรทัศน์
- (๔) ที่จะห้ามใช้ทางสาธารณะเพื่อการจราจรไม่ว่าจะเป็นทางบก ทางน้ำ หรือทางอากาศ รวมถึง ทางรถไฟและทางรถรางที่มีรถเดินด้วย
- (๕) ที่จะห้ามมีหรือใช้เครื่องมือสื่อสารหรืออาวุธ เครื่องอุปกรณ์ของอาวุธ และเคมีภัณฑ์ หรือสิ่งอื่นใดที่มีคุณสมบัติทำให้เกิดอันตรายแก่บุคคล สัตว์ พืช หรือทรัพย์สิน หรือที่อาจนำไปใช้ทำเป็นเคมีภัณฑ์ หรือสิ่งอื่นใดที่มีคุณสมบัติดังกล่าวได้
- (๖) ที่จะห้ามบุคคลออกนอกเคหสถานภายในระหว่างระยะเวลาที่กำหนด
- (๗) ที่จะห้ามบุคคลเข้าไปหรืออาศัยอยู่ในเขตท้องที่ใดซึ่งเจ้าหน้าที่ฝ่ายทหารเห็นว่า เป็นการจำเป็นเพื่อการยุทธ การระงับปราบปราม หรือการรักษาความสงบเรียบร้อยและเมื่อได้ประกาศห้ามเมื่อใดแล้ว ให้ผู้ซึ่งอาศัยอยู่ในเขตนั้นออกไปจากเขตนั้นภายในกำหนดเวลาที่ได้ประกาศกำหนด
- (๘) ที่จะห้ามบุคคลกระทำการหรือสิ่งซึ่งกิจการหรือสิ่งอื่นใดได้ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ได้กำหนดไว้ว่าควรต้องห้ามในเวลาที่ได้มีการประกาศใช้กฎอัยการศึก

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การเลือกตั้งผู้แทนองค์กรนายจ้างและผู้แทน องค์กรลูกจ้างเพื่อเป็นกรรมการในคณะกรรมการพิจารณาการทำงานของคนต่างด้าวและคณะกรรมการพิจารณา อุทธรณ์การทำงานของคนต่างด้าว ส่งพร้อมหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ นร ๐๙๐๑/๖ ลงวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๕๘ ถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี (เรื่องเสร็จที่ ๘๘/๒๕๕๘)

แห่งชาติ ฉบับที่ ๗/๒๕๕๗ฯ อีกทั้งสำนักงานกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรรมสามารถจัดการเลือกตั้งผู้แทนเกษตรกรตามขั้นตอนที่กฎหมายกำหนดได้โดยไม่ขัดกับประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๔๔/๒๕๕๗ฯ

สำหรับประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๔๗/๒๕๕๗ เรื่อง การให้ความร่วมมือต่อการปฏิบัติงานของคณะรักษาความสงบแห่งชาติและการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารต่อสาธารณะ ลงวันที่ ๑๘ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗ ซึ่งยกเลิกประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๔/๒๕๕๗ เรื่อง ห้ามสร้างความขัดแย้งหรือต่อต้านการปฏิบัติงานของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗ และประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๘/๒๕๕๗ เรื่อง การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารต่อสาธารณะ ลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗ ที่มีสาระสำคัญเพื่อควบคุมการเผยแพร่ข่าวสารไปสู่ประชาชนอย่างถูกต้อง ปราศจากการบิดเบือนและความเข้าใจผิดอันอาจส่งผลกระทบต่อความสงบเรียบร้อยของสังคม ซึ่งเกี่ยวข้องกับการดำเนินการเลือกตั้งผู้แทนเกษตรกรในกรณีที่บทบัญญัติกำหนดให้บุคคลงดเว้นการเสนอข้อมูลข่าวสารในลักษณะที่ทำให้ข้อมูลข่าวสารเกิดความสับสน ยั่วยุ ปลุกปั่นให้เกิดความขัดแย้ง หรือสร้างให้เกิดความแตกแยกในราชอาณาจักร หรือลักษณะอื่นตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๓ ของประกาศดังกล่าว จะต้องพิจารณาข้อเท็จจริงและถ้อยคำที่ได้มีการชี้แจงในแต่ละกรณี มิได้เกี่ยวข้องกับการจัดให้มีการเลือกตั้งตามที่กฎหมายกำหนด ดังนั้น สำนักงานกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรรมจึงสามารถดำเนินการจัดให้มีการเลือกตั้งผู้แทนเกษตรกรเพื่อทำหน้าที่กรรมการในคณะกรรมการกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรรมตามพระราชบัญญัติกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรรมฯ ได้โดยไม่ขัดหรือแย้งกับประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๔๗/๒๕๕๗ฯ ซึ่งมีผลใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน

“ข้อ ๓ ผู้ประกอบกิจการและผู้ให้บริการด้านสื่อมวลชนทุกประเภททั้งที่เป็นของราชการและเอกชน ไม่ว่าจะเป็นสถานีวิทยุกระจายเสียง สถานีโทรทัศน์ภาคพื้นดิน สถานีโทรทัศน์ผ่านดาวเทียม เคเบิลโทรทัศน์ระบบดิจิทัลและโทรทัศน์อินเทอร์เน็ต หนังสือพิมพ์ วารสาร หรือสื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ รวมทั้งผู้บริการด้านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ทุกประเภทอันรวมถึงการสื่อสารทางสังคมสื่อออนไลน์ มีหน้าที่เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารตามที่ได้รับแจ้งจากคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ทั้งนี้ ให้บุคคลดังกล่าวรวมทั้งบุคคลอื่นใดงดเว้นการนำเสนอข้อมูลข่าวสารในลักษณะ ดังต่อไปนี้

(๑) ข้อความอันเป็นเท็จ หรือที่ส่อไปในทางหมิ่นประมาท หรือสร้างความเกลียดชังต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ องค์รัชทายาท และพระบรมวงศานุวงศ์ทุกพระองค์

(๒) ข่าวสารที่จะเป็นภัยต่อความมั่นคงของชาติ รวมทั้งหมิ่นประมาทบุคคลอื่น

(๓) การวิพากษ์ วิจารณ์การปฏิบัติงานของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ เจ้าหน้าที่ของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ และบุคคลที่เกี่ยวข้อง

(๔) ข้อมูลเสียง ภาพ วิดีทัศน์ ความลับของการปฏิบัติงานของหน่วยราชการต่าง

(๕) ข้อมูลข่าวสารที่ส่อให้เกิดความสับสน ยั่วยุ ปลุกปั่นให้เกิดความขัดแย้ง หรือสร้างให้เกิดความแตกแยกในราชอาณาจักร

(๖) การชักชวน ช่งสู้ม ให้มีการรวมกลุ่มก่อการอันเกิดการต่อต้านเจ้าหน้าที่และบุคคลที่เกี่ยวข้องของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ

(๗) การขู่จะประทุษร้ายหรือทำร้ายบุคคล อันนำไปสู่ความตื่นตระหนก หวาดกลัวแก่ประชาชน

อย่างไรก็ดี เพื่อให้การจัดการเลือกตั้งผู้แทนเกษตรกรสำเร็จลุล่วงและเป็นไปตาม
วัตถุประสงค์ของพระราชบัญญัติกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๕๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวง
เกษตรและสหกรณ์ในฐานะผู้รักษาการตามกฎหมายมีอำนาจออกประกาศกำหนดแนวทางการจัดการเลือกตั้ง
ให้เป็นไปโดยเรียบร้อยและไม่ขัดกับกฎอัยการศึกหรือประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่เกี่ยวข้อง

(นายดิสทัต โทตระกิตย)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗